

Eesti koos Läti ja Leeduga valmistub 2025. aasta 9. veebruaril Balti riikide elektrivõrgu sünkroniseerimiseks Mandri-Euroopa elektrivõrguga, astumaks edasi suure sammu energiapuulgeolekus. Sünkroonala vahetuse eest vastutav Kliimaministerium ja Elering on võtnud eesmärgi, et selle läbiviimist ei peaks tarbija märkama. Kuigi tehniliselt ei tohiks sellega mingeid riske kaasneda, peame alati olema valmis võimalikeks niheteks tavaelust hübriidrännakute, tehniliste viperuste või looduslike kriiside näol.

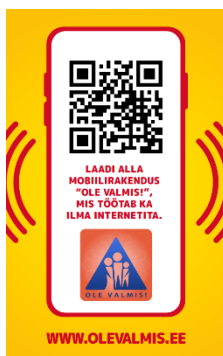
Kui sa lapsevanemana hindad, et tegemist on pikaajalise ja ulatusliku (kogu Eesti, Pärnu linn) elektrikatkestusega, siis koolid ja lasteaiad ei tööta (kanalisatsioon ja veevarustus lakkavad töötamast, ruumid jahtuvad, puudub võimekus pakkuda sooja süüa).

Kui Pärnu linnas on ulatuslik elektrikatkestus, õhtul läheb elekter ära, hommikul ärkates ei ole elektrit ja puudub info käitumisjuhiste kohta, siis....

- Koolid lapsi vastu ei võta. Asutustes on kohapeal inimesed, kes vajadusel selgitavad olukorda.
- Lasteaiad lapsi vastu ei võta. Asutustes on koha peal inimesed, kes vajadusel selgitavad infot (Päästeamet on ETOdele, (elutähtsatele organisatsioonidele) edastanud infot valvelasteaia kohta).
- Kui elektriühendus taastub, palun kontrollige, kas teie lasteasutus on avatud (elektriühendus taastub piirkondade kaupa).

Soovitame igal inimesel:

- Mõelda läbi, mida sinu ja su pere jaoks tähendab, kui kodus pole elektrit, vett ja/või kütet.
- Valmistuda kodus iseseisvalt hakkama saama vähemalt nädal aega.
- Hoida kodus varusid oma vajadustest lähtuvalt: vesi, toit, ravimid ja muu sinule vajalik.

- Lisainfot elektrikatkestusteks valmistumise saab Olevalmis veebilehelt

<https://www.olevalmis.ee/et/juhis/elektriga-varustamise-katkemine>

- Käitumisjuhised inimestele ([kättesaadavad olevalmis.ee](https://www.olevalmis.ee) lehelt):

Mõttele läbi millised on elektrikatkestuste mõjud sinu kodus ning kuidas neid leevendada. Näiteks missuguste seadmete töö sõltub elektrist: lambid, pliit, külmkapp, pesumasin, TV ja raadio, seadmete laadimine jne. Samuti võivad välisuste kiibid ja väravad toimida ainult elektriga. Enamasti sõltub elektrist ka kodune veevarustus ja kanalisatsiooni

äravool. Pikema elektrikatkestuse ajal võivad kauplused, apteegid ja tanklad olla suletud.

Veendu, et sul on kodus olemas kõik vajalik, et vähemalt nädal aega ise hakkama saada. Seetõttu varu vajalikud asjad juba täna!

[Vaata SIIT , millised varud peaksid sul kodus olemas olema.](#)

Veevaru ja kanalisatsioon

Varu koju joogivett, kui sinu maja veevarustus sõltub elektrist või sa pole kindel, kuidas see täpselt töötab. Kui sõltud ühisveevärgist, uuri kohalikult omavalitsuselt või vee-ettevõttelt, kas ja kuidas on sinu piirkonnas tagatud veega varustamine elektrikatkestuse korral.

Joogivett varu 3 liitrit inimese kohta vähemalt üheks ööpäevaks. Mõtle läbi, kust joogivett vajadusel juurde saada. [Endale lähima loodusliku veeallika leiad siit.](#)

Muust looduslikust veekogust võetud vett, sealhulgas lumevett, keeda suurel kuumusel 10 minutit või kasuta veepuhastusvahendeid (filtrid, tabletid).

Jälgi kohaliku omavalitsuse teadaandeid elanike joogiveega varustamise kohta. Pärnu Vesi tel +372 445 5660.

Elektrikatkestuse korral ei tööta ka kanalisatsioon, mis võib kaasa tuua tõsised üleuputused, reostused ja haiguste leviku. Alternatiivina saab kasutada tualettpotti asetatud prügikotte või näiteks kuivkäimlaid.

Küte ja soojus

Kui sinu kodu soojavarustus sõltub elektrist, mõtle läbi alternatiivsed võimalused. Kui sinu toasoe sõltub keskküttest, uuri kohalikult omavalitsuselt või teenuseosutajalt, kas ja kuidas on sinu piirkonnas tagatud selle toimimine ka elektrikatkestuse korral.

Ahju, kamina või puupliidi olemasolul jälgi, et küttekolded oleks hooldatud ning küta mõistlikult.

Kui sellised võimalused puuduvad, kasuta sooja hoidmiseks vaid ühte ruumi. Sulge uksed, aknad ja ventilatsioonivad ning tihenda kohad, kust soojus võib toast väljuda.

Alternatiivseid kütteseadmeid (nt gaasiradiaator või -soojendi) kasuta vastavalt kasutamisyhiskirjeldustele ja tuleohutusreeglitele.

Generaatori olemasolu korral kontrolli selle töötavust ja kütte piisavust.

Kui sul hakkab kodus liiga külm, mine võimalusel lähedaste juurde või pöördu kohaliku omavalitsuse poole.

Kodused varud

Hoia kodus toiduvaru, mida saad kasutada ka olukorras, kui sul pole kuumutamise võimalust. Abiks on ka grill, matkapliit või priimus, mille abil toitu valmistada. Sealjuures järgi kõiki tuleohutusnõudeid!

Toiduvaru võiks olla midagi sellist, mida sa ka igapäevaselt tarbid ning saad ringluses hoida. Ära unusta lemmiklooma!

Osa toidust võiks olla lihtsasti valmistatav ja pika säilivusajaga. Sobivad ka kohe tarbitavad toidud (konservid, kuivikud, küpsised, pähklid, müslibatoonid jne).

Pea meeles, et elavat tuld ei tohiks kunagi järelevalveta jätta ning põlemisel tekivad mürgised gaasid. Matkapliiti, priimust ja väligrilli kasuta ainult õues!

Veendu, et kodus oleks **patareidel töötav raadio ja taskulamp (vm alternatiivne valgusallikas)**. **Patareide varu võiks samuti kodus olemas olla.**

Side ja sularaha

Kui elektrikatkestus kestab pikka aega, võivad töötamast lakata ka sularahaautomaadid ja kauplused.

Hoia rahakotis pisut sularaha, millega saad maksta ka siis kui kaardimaksed ei toimi.

Igaühel võiks olla varuks **sularaha**, et maksta ühe nädala hädapärase kulutuste eest. Ka hoiupörsast võid leida vajaliku summa pisiostudeks.

Hoia oma **akupangad** laetuna! Nende abil saad laadida telefoni või lampi, raadiot jne. Kasuta akupanka säästlikult ja vaid vältimatu vajaduse korral, nii pikendad nende tööaega.

Side- ja elektri puudumisel oled olukorra arengutega kursis patareitoitel või dünamoga raadio abil. Alternatiivina saad kasutada ka autoraadiot (hoia auto kütusepaak alati vähemalt pooltäis). **Pea meeles, et riik jagab infot ERR kanalites ning Vikerraudios.**

Selgita välja oma kohalikust omavalitsusest, kus asub sinu kodukandi kerksuskeskus, kust saad kriisiajal infot, nõu ja abi. Lisainfot kerksuskeskustest leiab [siit](#).

OLULISED TELEFONINUMBRID JA VEEBILEHED

1220

PEREARSTI NÕUANDETELEFON juhuks, kui Sul või Sinu pereliikmel ilmnevad terviseprobleemid, mis vajavad nõustamist või otsust lisaabivajaduse kohta.

RIIGIINFO telefonilt saad kriisi korral nõu ja ametlikku teavet. **Kerge meelde jätta nii: 1 number 24/7 ehk 1247.**

1247

1343

ELEKTRILEVI RIKKETELEFON, millelt saad teavet elektrikatkestuste kohta.
Imatra Elektri rikketelefon: 715 0188
VKG Elektrivõrkude rikketelefon: 716 6666

MÜRGISTUSTEABEKESKUSE infoliin, mis annab mürgistustega seotud teavet ja nõuandeid.

16 662

116 006

OHVRIABI KRIISITELEFON

WWW.KRIIS.EE

WWW.PAASTEAMET.EE

WWW.OLEVALMIS.EE

Koduste kriisivarude meelespea

Ole valmis vähemalt nädal aega iseseisvalt hakkama saama.

Joogivesi

3 liitrit inimese kohta vähemalt üheks ööpäevaks ning tea, kust kohast saad vajadusel juurde.

Vee saad joogikõlblikuks muuta:

- Keetes seda 10 minutit suure mulliga
- Veepuhastusvahendite abil (filtrid, tabletid)

Toit

Lihtsasti valmistatavad ja pika säilivusajaga.

- Konservid
- Paki- ja/või purgisupid
- Teraviljatooted (kuivikud, küpsised jms)
- Süsivesikurikkad tooted (pätklid, halvaa, mesi)
- Vajadusel beebitoit
- Vajadusel lemmikloomatoit
- Muu .....

Toidu valmistamiseks:

Järgi ohutusnõudeid!

- Priimus/matkapliit
- Grill
- Muu .....

Esmaabitarbed

- Valuvaigistid, palavikualandajad
- Kraadiklaas
- Plaastrid, sidemed
- Põletusvastased ravimid
- Külmageel, külmakott
- Allergiaravimid
- Seedehäirete ravimid
- Rahustavad teed, tilgad jms
- Külmetusravimid
- Desinfitseerimisvahend
- Termotekk
- Retseptiravimid
- Muu .....

Hügieenitarbed

- Prügikotid (50l)
- Suu- ja kehahügieeniks vajalik
- Niisked hügieenilapid
- Tualett- ja majapidamispaber
- Muu .....

Valgusallikad:

- Taskulamp (nt patareitoitel või dünamoga)
- Latern, lamp (nt patareitoitel või dünamoga)
- Kүүnlad ja tikud
- Varupatareid
- Muu .....

Info saamiseks:

- Raadio (patareitoitel või dünamoga)
- Varupatareid
- Akupank (mobiili jms laadimiseks)
- Muu .....

Kütmise võimalused:

- Kamin, ahi, puupliit
- Gaasiga töötav soojakiirgur
- Generaator soojasõlmele
- Muu .....

Muu vajalik:

- Sularaha
- Tööriistad
- Sõidukikütus (hoida paak alati vähemalt pooltäis)
- Meelelahutus (lauamängud, kaardid jms)
- Muu .....

PÄASTEAMET